Gemeente Amsterdam

Verslag

2e bewonersbijeenkomst participatie haalbaarheidsonderzoek Da Costakade

Datum	2 juli 2025
Locatie	Café Belcampo
Aanwezigen	42 belangstellenden
	Vertegenwoordigers Programma Bruggen en Kademuren (zie verslag)
	Albèrt Duyst (voorzitter en verslag)

Agenda

1. Introductie gemeente en bewoners
2. Resultaat onderzoek technisch haalbaarheid
3. Kosten, planning, risico's en kansen
4. Onderzoek boombehoud
5. Impact op maaiveldontwerp
6. Uitgangspunten vermindering woonbootverplaatsingen
7. Zwaarwegend advies klankbordgroep
8. Vragenronde

1 Introductie

Albèrt verwelkomt alle aanwezigen van harte bij de 2e bewonersbijeenkomst. In deze slotbijeenkomst presenteren we de bevindingen van het haalbaarheidsonderzoek naar kadeherstelmethoden op de Da Costakade en het advies van de klankbordgroep.

Aan de hand van een collage met foto's van het participatieproces licht Albèrt het verloop toe. Tijdens de 1e bijeenkomst hebben we de onderzoeksopzet gepresenteerd, heeft Kade 2.020 de uitvoeringsmethode toegelicht en hebben we aan thematafels vragen en aandachtspunten geïnventariseerd. Er is een klankbordgroep geformeerd met een vertegenwoordiging van woonboot- en walbewoners.

Ook is een kernteam ingesteld met een afvaardiging van de klankbordgroep, met als doel het participatieproces richting te geven en te bewaken. De klankbordgroep is 3x bijeengekomen. Doordat er meer tijd nodig was voor het boomonderzoek, is de laatste klankbordgroep uitgesteld naar 18 juni jl..

Albèrt kondigt directeur programma Bruggen en Kademuren Bart Ypma aan voor een toelichting op de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek. Daarna zullen Rens den Hollander en Laetitia Kingsford ingaan op het participatieproces.

Bart licht toe dat de projectvoorbereidingen al lopen sinds 2018. Sindsdien zijn de bewoners ook al zeer actief. Bewoners hebben zich hard gemaakt voor boombehoud en het zoveel mogelijk voorkomen van woonbootverplaatsingen naar buiten het watervak. Rond de verleende kapvergunning voor watervak 4 en daarna ook voor watervak 3, in de tweede helft van 2024, werd het verzet fel en was het vertrouwen in de gemeente weg. In plaats van de uitvoering van watervak 3 door te zetten, hebben we begin 2025 pas op de plaats gemaakt en heeft de directie van het programma besloten om onderzoek te doen naar mogelijkheden voor innovatieve kademuurvernieuwing voor watervak 3, wat eerder vanwege de oergeul en twee noodconstructies sowieso niet haalbaar leek. Direct na de start van het haalbaarheidsonderzoek, is een participatietraject gestart. Het doel hiervan was het vertrouwen van bewoners in de gemeente en het proces te herstellen en inzicht te krijgen in hun zorgen en wensen. We wilden samen met de omgeving komen tot een gedragen proces en om dat mogelijk te maken is de kapvergunning op verzoek van de bewoners ingetrokken. Het haalbaarheidsonderzoek is recentelijk afgerond.

We kunnen concluderen dat de innovatieve methode Kade 2.020 op de Da Costakade haalbaar is, ondanks de oergeul en noodconstructies. Meer bomen kunnen behouden blijven, minder woonboten hoeven verplaatst te worden. Het is mooi dat de gemeente samen met de klankbordgroep de bevindingen kan presenteren. De resultaten zijn afgelopen maandag besproken met de wethouder en zij heeft positief gereageerd. De directie Bruggen en Kademuren neemt 8 juli a.s. een formeel besluit over de uitvoeringsmethode. Het zwaarwegend advies van de klankbordgroep, dat straks toegelicht zal worden, is hierbij van grote waarde geweest.

Bart geeft aan dat de gemeente, directie programma bruggen en kademuren en in het bijzonder de wethouden en stadsdeelbestuurder, veel waardering hebben voor de inzet van en samenwerking met bewoners. Het resultaat van participatie en het zwaarwegend advies zijn van groot belang. De betrokkenheid, tijdsbesteding en alle energie van kernteam en klankbordgroep zijn zeer gewaardeerd en worden dan ook zeer erkend. Bewoners zullen we blijven betrekken bij het verdere proces. Het zou mooi zijn als de klankbordgroep een centrale rol blijft vervullen. De samenwerking met alle betrokken partijen, inclusief bewoners en andere stakeholders, heeft zich bewezen en is zeer waardevol geweest voor het succes van het project. Als blijk van waardering heeft Bart voor alle klankbordgroep- en kernteamleden Eberhardjes meegenomen. Deze koekjes zijn bedoeld om mensen te verbinden en de boodschap uit te dragen dat het goed is om voor onze stad en elkaar te zorgen.

Rens en Laetitia gaan in op het participatieproces. Rens licht toe dat de bewoners al sinds 2018 participeren en een sterke onderlinge cohesie ontwikkelen. In 2024 besloot de gemeente zonder overleg vooraf met de bewoners te starten met werkzaamheden bij watervak 4, gericht op de kademuurvernieuwing met Dura Vermeer. Dit besluit werd genomen omdat daar de minste woonboten lagen en het project als pilot voor de rest van de DCK moest dienen, niet omdat de situatie daar het ergst was. Vervolgens dienden bewoners bezwaarschriften in tegen de kapvergunningen voor bomen, waaronder monumentale exemplaren, en betoogden ze dat de bomen behouden moesten blijven. Ze bestudeerden IPK-methoden, raadpleegden deskundigen en riepen hulp in van boomdeskundige Huib

Sneep. Toen er ook een kapvergunning voor watervak 3 werd afgegeven, reageerden de bewoners zeer verontwaardigd, verzamelden ze handtekeningen en betrokken ze media, politici en raadscommissies. Na een verlies in een hoorzitting en voorlopige voorziening over de bomen in watervak 4 volgden twee uitgebreide hoorzittingen over de bezwaren tegen de kap van de bomen in watervak 3. Tijdens de tweede hoorzitting kwam de gemeente met nieuwe inzichten en kondigde het haalbaarheidsonderzoek aan, waarbij bewoners actief werden betrokken. Dit onderzoek had als doel te onderzoeken of de kademuren door Kade 2.020 ook zonder kap van de bomen konden worden vernieuwd. Uit rapportages bleek dat dit mogelijk was, wat in contrast stond met de eerdere opvattingen van de gemeente dat de IPK niet toepasbaar is door de aanwezigheid van de oergeul en noodconstructies. De bewoners leverden tijdens het proces waardevolle input en advies en hopen dat de aanpak van dit project als pilot kan dienen voor toekomstige kades. Hopelijk kan het vanzelfsprekend worden dat bomen zoveel mogelijk kunnen worden behouden en woonboten zoveel mogelijk binnen hun rak kunnen blijven liggen, met inzicht in hoe belangrijk het is om tot samenwerking te komen bij zulke grootschalige projecten met zoveel impact op de omgeving. Samen met de gemeente en bewoners hebben we in de klankbordgroep gewerkt aan een gezamenlijk voorstel. De klankbordgroep staat achter de voorstellen in de adviesrapportage haalbaarheidsstudie met betrekking tot boombehoud, de implicaties voor de straatinrichting en de randvoorwaarden en uitgangspunten voor toekomstige woonbootverplaatsingen.

Laetitia gaat in op het proces van samenwerking en communicatie. Doordat nu met boomvriendelijke methoden gewerkt kan worden en de gemeente hier ook toe overgaat, is het vertrouwen in de gemeente weer gegroeid. Eerder was het vertrouwen geheel verdwenen vanwege het voornemen om alle bomen te kappen, terwijl er tegelijkertijd hoop was op behoud. De schade die onze vier woonarkburen bleken te hebben opgelopen tijdens hun noodverplaatsing begin 2024, veroorzaakte opnieuw een vertrouwensbreuk met de gemeente. Mede dankzij gesprekken met raadsleden is begin februari 2025 eindelijk een luisterend oor gevonden bij Bart en Ferdinand en ontstond er enige opluchting.
Laetitia geeft aan dat Albèrt beide partijen effectief heeft samenbracht en een nieuwe cultuur van samenwerking heeft geïntroduceerd. De samenwerking heeft geleid tot een advies en aanbevelingen waar alle partijen zich in kunnen vinden. De afgelopen periode is als heel opbouwend en positief ervaren. De drie boomdeskundigen hebben heel goed samengewerkt en dat gaf alle partijen weer veel vertrouwen. Ook is een nieuwe cultuur geïntroduceerd in de omgang met de vier schadeboten en bijvoorbeeld hoe er nu wordt gewerkt, dat aanvoerschepen nu zonder uitzondering langzaam voorbij onze drijvende woning varen. Het is goed en heel mooi dat zo'n totale omslag mogelijk is. Vanaf vandaag ligt er een aanbeveling voor alle watervakken van de Da Costakade en misschien wel voor veel meer kademuren in Amsterdam. Laetitia wenst Amsterdammers waar de kade wordt vernieuwd een dergelijke samenwerkingstraject toe, waarbij wordt aangetekend dat het minder uitputtend kan, wanneer veel eerder tot samenwerking wordt overgegaan.

Tot slot spreekt Laetitia haar dank uit aan alle betrokkenen, de klankbordgroepleden, betrokken ambtenaren, adviseurs, Kade 2.020 en raadsleden, de stadsdeelbestuurder en de wethouder, voor hun inzet en samenwerking, en uit haar enthousiasme over de succesvolle aanpak en de uitkomst.

Albèrt bedankt Rens en Laetitia voor de uitgebreide introductie. Hij geeft vervolgens een toelichting op de agenda en wijst op de uitgedeelde hand-out met informatie over de bevindingen, met kaartjes en een tabel met de uitkomsten van het boomonderzoek, de tabel met de implicaties voor de straatinrichting, de uitwerking van de randvoorwaarden en uitgangspunten en het zwaarwegend advies van de klankbordgroep bewoners Da Costakade.

2 Resultaat onderzoek technisch haalbaarheid

Ferdinand de Ligt, projectmanager bij de gemeente Amsterdam, geeft een uitgebreide terugblik op het onderzoek. Hij licht toe dat de haalbaarheidsstudie positief is verlopen, ondanks de aanzienlijke technische en organisatorische uitdagingen. Stefan Laaper heeft met zijn team van Kade 2.020 mooi werk verricht en de gemeente weten te overtuigen dat de IPK-methode van Kade 2.020 ook op dit deel van de Da Costakade haalbaar is.

Een belangrijke uitdaging was de oude rivierbodem, waardoor voor de fundering van de kademuren langere en dichter op elkaar geplaatste palen moeten worden toegepast om de stabiliteit te garanderen. Daarnaast zijn de bestaande noodconstructies van grote invloed op de wijze van uitvoering en de bouwplanning. Om de kade te slopen en opnieuw op te bouwen, moeten de bestaande fundamenten en constructies grotendeels worden gesloopt en tijdelijke constructies worden geplaatst. Dit heeft invloed op de omgeving, met name op de bomen die op die locatie staan; de wortels en de aanwezige bomen lopen soms mee met de vervormingen van de kade, waardoor herplaatsing of behoud ingewikkeld wordt. Daarover zal Willem de Feijter, onze boomdeskundige, straks meer toelichting geven.

Ferdinand vertelt dat tijdens de werkzaamheden delen van de bestaande kade worden afgezaagd en dat een nieuwe constructie hier tegenaan wordt aangebracht. Het is essentieel dat de stabiliteit van de kademuur tijdens de bouw wordt gegarandeerd.

Er wordt gewerkt aan het aanpassen van de kademuurlijn, omdat de huidige vervormingen van de kademuur betekenen dat bij plaatsing van de nieuwe kademuur de wortels van de bomen worden bedreigd/beschadigd. Het team werkt eraan om de nieuwe kade iets meer richting het water te verplaatsen, zodat meer bomen behouden kunnen blijven. Dit is echter nog een punt van discussie en moet nog worden goedgekeurd door de betrokken stakeholders. Waternet is verantwoordelijk voor de waterberging. Kademuren die meer naar binnen worden geplaatst, nemen waterbergingsruimte in. Kademuren die op de oorspronkelijke plek worden geplaatst zorgen voor meer waterberging wat van belang is om bij heftige regenbuien water te kunnen opvangen en door te laten stromen. De Commissie Ruimtelijke Kwaliteit bewaakt de kwaliteit van de openbare ruimte en is in principe voorstander van rechte kademuren, dus waar de kademuren in het verleden hebben gestaan en is geen voorstander van uitzonderingen. Echter de Commissie kijkt ook naar het groen en doorgaande groenstructuren op de kade en zal een integrale afweging maken.

Ferdinand benadrukt dat het proces van overleg met de stakeholders loopt en dat er vertrouwen is dat de uitkomst positief zal zijn. Hij benadrukt dat de technische haalbaarheid en de goede samenwerking binnen het project een solide basis vormen voor de verdere uitvoering en zo maximaal mogelijk behoud van het huidige groenbeeld.

3 Kosten, planning, risico’s en kansen

Ferdinand gaat uitgebreid in op de kosten, planningsaspecten, risico's en kansen.

De kostenconsequenties zijn in beeld gebracht. De totale kosten van de voorgestelde oplossing van Kade 2.020 zijn geraamd op circa 25 miljoen euro, wat iets hoger is dan de oorspronkelijke traditionele oplossing van Dura Vermeer van circa 23 miljoen euro. De uitvoeringsmethode van Kade 2.020 is minder geschikt voor situaties waar gewerkt moet worden bij een oergeul en noodconstructies. In de volgende

watervakken hebben we minder last van de oergeul en zijn vooralsnog nauwelijks noodconstructies, waardoor daar de kosten juist weer lager zullen zijn dan de traditionele oplossing. De kosten voor de woonbootverplaatsingen, in de situatie dat we alle woonboten naar elders verplaatsen, schatten we op 2,5 miljoen. Laten we veel meer boten liggen door te werken in vier fases door een heel watervak heen, dan schatten we in dat de kosten op ongeveer 1,25 miljoen uitkomen. Dus daar zien we een besparing. Als alle bomen worden gekapt en verplant kost dat € 180.000. Laten we de bomen zoveel mogelijk staan, dan is dat bedrag circa € 50.000 lager.

Ferdinand bespreekt de planning. Als we woonboten binnen het watervak laten liggen dan zorgt dat voor een complexiteit in de werkzaamheden, waardoor de uitvoeringsduur langer wordt dan bij traditionele methoden. Afhankelijk van het scenario: circa twee jaar en zes maanden in het geval van uitvoering per rak, tot twee jaar en 10 maanden in het geval van uitvoering per half rak. Hoewel de methode van Kade 2.020 langer duurt, wordt opgemerkt dat dit afgewogen wordt tegen de voordelen, zoals minder woonboten hoeven te verplaatsen en minder risico's.

We hebben de risico's in beeld gebracht, zodat we weten welke beheersmaatregelen we moeten treffen om deze te beheersen. Het is van belang te voorkomen dat de kadeconstructie tijdens de realisatie bezwijkt of te veel deformeert tot de start van de uitvoering. Ter plaatse van de oergeul is het plaatsen van de palen lastiger vanwege de grotere lengte. Het verwijderen van de noodconstructie kan door trillingen schade veroorzaken in de omgeving. Dat moeten we goed monitoren. Dat geldt ook voor de mogelijke hinder voor woonboten bijvoorbeeld door golfslag. We moeten zorgvuldig omgaan met de bomen die behouden blijven. Het transformatorhuisje dat op de rand van de kade staat mag door zettingen niet verzakken. Liander eist daarvoor maatregelen.

Tot slot worden kansen beschreven, zoals het optimaliseren van de woonbootverplaatsingen binnen een watervak met het oog op lagere kosten, snellere uitvoering en minder hinder. Het herplanten van grotere bomen van de bomencamping. De maaiveldinrichting parallel uitvoeren aan de kadewerkzaamheden om de totale duur te verkorten. Als minder wissellocaties nodig zijn, is dat ook een oplossing voor alle vergunnings- en bezwaarprocedures. Het optimaliseren van de kadelijn speelt ook in andere watervakken en langs andere kades. Wellicht kunnen we komen tot een generieke afspraak binnen welke marges we de kadelijn kunnen aanpassen.

Ferdinand nodigt uit tot vragen. Een bewoner vraagt of de bomen die verplaatst worden ook daadwerkelijk terugkomen. We hebben nu de ambitie om de bomen die verplant worden naar de bomen camping gaan en later ook weer terugkomen. We kijken ook naar de andere watervakken om bomen onderling uit te wisselen. Er staan al bomen op de bomencamping. Als die beschikbaar zijn dan laten we die terugkomen. We kunnen niet beloven dat als een boom wordt verplant naar de bomencamping, dat precies die boom op dezelfde locatie terugkomt. De inzet is wel om grote bomen van de bomencamping hier weer een plek geven. Doordat er in kleinere werkvakken wordt gewerkt, ontstaat mogelijk de gelegenheid om bomen direct in één keer op zijn nieuwe plek te zetten.

4 Onderzoek boombehoud

Willem de Feijter, Adviseur Bomen en Groen, geeft een toelichting op de innovatieve methode van Kade 2.020.

Samen met Huib Sneep, boomspecialist namens de bewoners, en Ronald van de Brink van de Bomenwacht, boomspecialist namens Kade 2.020, is het boomonderzoek uitgevoerd.

Willem geeft aan dat op het moment dat besloten wordt dat bomen moeten blijven staan bij een kadervernieuwing, je een heel nieuw traject ingaat en je eigenlijk de hele situatie moet afpellen waarbij je met alles rekening houden en alle aspecten goed bekijkt. Naast boomtechnisch onderzoek is ook de kadeconstructie beoordeeld om de impact van de werkzaamheden voor de groeiplaats te beoordelen. Het onderzoek is in 3 fasen uitgevoerd, waarbij op verschillende aspecten is beoordeeld en getoetst.

Twee bomen zijn als slecht beoordeeld, 2 bomen hebben een onvoldoende conditie, 9 bomen een voldoende conditie en 15 bomen hebben een goede conditie.

Bij 17 bomen is bekend dat deze op basis van soort boom, last kunnen hebben van uitgestelde onverenigbaarheid. Bij deze bomen is de op de kwekerij gemaakte ent tussen wortels en stam niet blijvend geslaagd, waardoor het wortelgestel op latere leeftijd uiteindelijk kan afsterven en de boom kan afbreken. In de beoordeling op 14 april zijn 4 bomen (boomnummers 8, 11, 13 en 20) als van uitgestelde onverenigbaarheid verdacht naar voren gekomen. Nader onderzoek op 30 april heeft aangetoond dat boom 8 niet langer veilig te handhaven is vanwege uitgestelde onverenigbaarheid. Voor deze boom wordt om reden van veiligheid een kapvergunning aangevraagd.

Op basis van de bovengrondse beoordeling zijn 6 bomen verplantbaar, dit zijn jonge bomen. Op basis van het ondergrondse onderzoek bij de kademuur en langs de rijbaan zijn boomnummers 11 en 12 ook als verplantbaar beoordeeld, ondanks de grote stamdiameter van deze bomen. Gezien de intensiteit van de beworteling is met voorbereiding een goede verplantingskluit te prepareren. Anders zouden deze bomen gekapt moeten worden.

Aan de westzijde zijn drie zaailingen, spontaan opgekomen bomen, aanwezig met een diameter van meer dan 10 cm. Deze kleine bomen staan op de rand van de kademuur, en zijn niet te behouden omdat deze kleine bomen éénzijdig zijn beworteld en de beworteling is vergroeid met de ernaast staande iep. De impact van het huidige maaiveldontwerp is beoordeeld. Door de verbreding van het wegprofiel ontstaat schade aan de beworteling en wordt het doorwortelbaar volume van de bomen kleiner. Dit heeft een negatief effect op de conditie en toekomstverwachting van de te behouden bomen. Ook beperkt dit de toekomstige nieuwe bomen om uit te groeien tot grote bomen en een hoge leeftijd te bereiken. Op basis van de proefsleuven wordt geadviseerd om het profiel puinfundering minder breed te maken richting de bomen. Dit is mogelijk door het trottoir minder breed te maken, parkeervakken minder breed aan te leggen en/of de rijweg minder breed te maken. In verband met de vervanging van de riolering ontstaan er geen problemen met boomwortels.

De kademuur aan de oostzijde kan met behoud van alle bomen door Kade 2.020 worden vernieuwd. Aan de westzijde komt de kademuur met een rechte kadelijn te ver naar achteren, waardoor ernstige wortelschade zal optreden. Deze schade vindt plaats binnen de stabiliteitskluit en maakt behoud onmogelijk. Indien de kademuur 50 cm bij boom 6 buiten de rechte kadelijn komt en in een vloeiende lijn aansluit op de vleugelmuren bij de Kinkerstraat en de Potgieterstraat kunnen boom 6 en 7 ook behouden blijven. Dit onder voorbehoud van instemming van Waternet en een positief advies van de Commissie Omgevingskwaliteit. Alleen boom 13 kan, ook met aanpassing van de kadelijn, niet behouden worden omdat deze niet verplantbaar is en de wortelschade door de 'Berlinerwand' te veel schade geeft in de stabiliteitskluit.

Samenvattend kunnen in geval van een glooiing in de kadelijn 17 bomen blijven staan, worden 8 bomen verplant, 1 boom gekapt vanwege de werkzaamheden en 2 bomen vanwege de slechte conditie. Dit scenario is geadviseerd aan de directie. Als de kadelijn niet wordt aangepast, zou dat betekenen dat 2 beeldbepalende bomen extra moeten worden gekapt. In alle gevallen worden de 3 zaailingen gekapt en op korte termijn al boom 8, die door onverenigbaarheid onveilig is.

Gevraagd wordt wat de voorbereiding van bomen op verplanting inhoudt. Tijdens de voorbereiding wordt de wortelkluit van de boom voor driekwart losgestoken en ingepakt in folie. Hierdoor vormt zich - gedurende bij voorkeur twee groeiseizoenen - een compacte kluit, wat essentieel is voor een succesvolle verplanting.

5 Impact op maaiveldontwerp

Albèrt legt uit dat de bouwmethode van Kade 2.020, met behoud van bomen als belangrijk uitgangspunt, directe gevolgen heeft voor het maaiveldontwerp aan de Da Costakade. De positie van bestaande bomen zorgt voor meer conflicten met boomwortels, parkeerplaatsen, de locatie van walkasten en de aanleg van kabels en leidingen. Het aantal parkeervakken aan de kadezijde zal daardoor afnemen. Nu zijn er 110 parkeervakken. Het huidige ontwerp ging uit van 79 parkeervakken. In geval van boombehoud blijven er 70 parkeervakken over. Het aantal parkeervakken neemt daarmee met 36% af.

Het definitieve ontwerp voor het maaiveld van watervak 3, anders dan voor watervak 4, was nog niet vastgesteld. De consequenties voor het ontwerp van de straatinrichting zijn in beeld gebracht en in de klankbordgroep besproken. In de hand-out is een weergave hiervan in een tabel opgenomen, waarbij per element de implicaties per aspect worden toegelicht. *De hand-out is aan dit verslag toegevoegd.*

De aanpassingen moeten in het vervolgtraject nog definitief worden vastgesteld en opnieuw getoetst door het gemeentelijke Toetsteam en de beheerders. Uitgaande van boombehoud, moeten er nadere afwegingen worden gemaakt om de openbare ruimte zo optimaal mogelijk in te richten. Het voorlopig ontwerp van de maaiveldinrichting zal worden voorgelegd aan de klankbordgroep.

Gevraagd wordt waarom wordt uitgegaan van tweerichtingsverkeer voor fietsers? Dit is gemeentelijk beleid. Fietsers in twee richtingen kan een snelheidsremmend effect hebben op autoverkeer en verhoogt de toegankelijkheid voor fietsers. Wat gebeurt er met vrachtverkeer op de kade na de werkzaamheden? Na oplevering van de nieuwe kademuur geldt er op dit moment géén gewichtsbeperking voor vrachtverkeer. Er wordt door bewoners opgemerkt dat zwaar vrachtverkeer juist ook 1 van de oorzaken van kademuurverzakking is. Dat is juist een pleidooi voor minder zwaar verkeer langs kades, zoals in de binnenstad.

6 Uitgangspunten vermindering woonbootverplaatsingen

De uitgangspunten en randvoorwaarden voor woonbootverplaatsingen Da Costakade zijn aan de hand van scenario's samen met de klankbordgroep uitgewerkt. In de hand-out zijn de bevindingen, de uitgangspunten en randvoorwaarden, en een aantal aanbevelingen voor de woonbootverplaatsingen weergegeven. *De hand-out is aan dit verslag toegevoegd.*

Albèrt interviewt Veron Koster (woonbootbewoonster watervak 3, spoedverplaatsing naar de Ruige Speelplek) en Els Bosma (woonbootbewoonster watervak 3) naar aanleiding van de bevindingen, de uitgangspunten en randvoorwaarden, en de aanbevelingen.

Hoe is de klankbordgroep tot de conclusie gekomen om verplaatsingen minimaliseren?

- Bewoners willen vooral verplaatsingen minimaliseren om hun woonplek, sociale contacten, en spullen te beschermen, schade aan hun boot te voorkomen, logistieke rompslomp te beperken, en huisdieren en woon-werkverkeer niet te verstoren.
- Binnen het watervak blijven heeft de voorkeur van bewoners, omdat dit minder risico op schade geeft, bijvoorbeeld door ballastwerkzaamheden of het leeghalen van de boot.

Bewoners zijn sceptisch over wissellocaties en vermijden liever loting. Hoe zit dat?

- Vanwege onzekerheid of je wel op een acceptabele tijdelijke plek komt te liggen en de daarmee samenhangende risico's op hinder op een tijdelijke locatie.

Achten jullie het realistisch dat er voldoende bewoners zijn om vrijwillig te verplaatsen om tenminste een kwart van het watervak leeg te maken?

- In watervak 3 gaat het maar om een paar boten. Er zijn bewoners die al hebben aangegeven liever te verplaatsen. Voor eigenaren die hun boot verhuren, ligt het voor de hand om niet te blijven liggen op een bouwplaats en dus voor een wissellocatie te kiezen. Overlastgevende boten zouden sowieso het beste verplaatst kunnen worden, omdat het ongewenste is om daarnaast te komen liggen.

Langere uitvoeringsduur en hinder geluid en golven wordt geaccepteerd?

- Ja, enige hinder is acceptabel. Dat weegt op tegen 1,5 tot 2 jaar naar een wissellocatie met alle genoemde nadelen en risico's van dien. Het is belangrijk dat de mogelijke maatregelen worden genomen om de hinder te minimaliseren.

Kade 2.020 en de gemeente bepalen samen de verplaatsingsvolgorde en de plek van woonboten binnen het watervak. Vinden jullie dat logisch en acceptabel?

- Om de verplaatsingen binnen een watervak zo efficiënt mogelijk te laten verlopen, ligt het voor de hand dat Kade 2.020 en de gemeente een zo slim mogelijk verplaatsingsplan binnen het watervak maken. Bewoners worden hoogstens twee keer verplaatst en liggen een half jaar tot een jaar tijdelijk op een andere plek binnen het watervak.

De gemeente bereidt straks in overleg met bewoners het verplaatsingsplan voor. Verplaatsingsplannen zijn maatwerk, afhankelijk van de specifieke situatie, soort woonboot, bewonerswensen en technische bijzonderheden. Is het vertrouwen weer een beetje gegroeid doordat de verplaatsing woonboten watervak 4 over het algemeen goed is verlopen en we samen de randvoorwaarden en uitgangspunten hiervoor hebben uitgewerkt?

- We hopen dat de gemeente zich blijft verbeteren. Dat kan door goed samen te werken en de ervaringen en aanbevelingen van de bewoners mee te nemen.

Albèrt gaat nog kort in op de aanbevelingen met betrekking tot verschillende praktische en organisatorische aspecten rondom het verplaatsen van woonboten tijdens de werkzaamheden. Voor woonbootbewoners is het belangrijk vanwege hittestress op de woonboot om een buitenruimte te hebben. Als het eigen terras in de tijdelijke situatie niet behouden kan blijven, dan is het wenselijk om dit terras in de nabijheid toegankelijk te maken of een plek in te richten op de kade. Bewoners vinden het

belangrijk dat er rekening wordt gehouden met de positie van overlastgevende boten, vooral bij het dubbel leggen, zodat deze niet direct naast de woonboot van bewoners komen te liggen. Hoewel handhaving lastig is, ziet de gemeente dit als een inspanningsverplichting om hier rekening mee te houden. De implicaties van het tijdelijk binnen het watervak schuiven met woonboten, moeten zo klein mogelijk worden gehouden. Overwogen kan worden om de nutsvoorzieningen zoals gas, water en elektriciteit tijdelijk op naam van de gemeente te zetten, wat het proces kan vergemakkelijken, en ook de praktische organisatie vereenvoudigt en kosten bespaart. Aanbevolen wordt om te onderzoeken of het vergunningstraject voor het verplaatsen en herplaatsen van boten kan worden vereenvoudigd en versneld, omdat de huidige procedures veel tijd kosten en onpraktisch zouden zijn voor tijdelijke verplaatsingen binnen hetzelfde watergebied. Het voorstel is om hierover na te denken en slimme oplossingen te ontwikkelen, zodat de werkzaamheden efficiënter kunnen verlopen.

Gevraagd wordt of er vakantieverhuurders onder de woonboten zijn in dit watervak? Dat is momenteel niet met zekerheid te zeggen. Hoe groot is het zoekgebied voor tijdelijke ligplaatsen van woonboten? Het zoekgebied reikt tot ver buiten de Da Costakade.

Albèrt toont de plaatjes van de voorgestelde uitvoeringsaanpak van watervak 3 waarbij per rak wordt gewerkt. Met een mix aan oplossingen, inclusief een test met dubbelliggen, is het verplaatsingsschema betrekkelijk eenvoudig en hoeven geen boten middels loting verplaatst te worden.

Het herstel van vertrouwen door goede samenwerking en het vaststellen van uitgangspunten en randvoorwaarden, heeft mede bijgedragen aan het succesvol voortzetten van het project.

7 Zwaarwegend advies klankbordgroep

Rens en Laetitia geven een toelichting op de door de klankbordgroep opgestelde zwaarwegende adviezen van de bewoners richting de gemeente. Deze adviezen zitten niet in de adviesrapportage en zijn daarmee geen onderdeel van het gezamenlijke voorstel. Met dit advies benadrukken de bewoners wat ze belangrijk vinden en waarvan wordt gehoopt dat met deze adviezen rekening wordt gehouden. *Het zwaarwegend advies is aan dit verslag toegevoegd.*

Rens geeft aan dat bewoners van harte hopen dat Waternet en de Commissie Omgevingskwaliteit het aanpassen van de kadelijn, zoals voorgesteld ten gunste van boombehoud kunnen accepteren. Onder andere worden dan de grote bomen 6 en 7 behouden. Ze kunnen zich vinden in het helaas moeten kappen van boom 13 bij de noodconstructie. De wortels van de omgewaaide boom 14 zijn vergroeid met de wortels van boom 13 en dat maakt het moeilijk tot onmogelijk om boom 13 te behouden. De voorgenomen kap van de bomen 20 en 21, omdat ze aan het afsterven zijn, is begrijpelijk. Borgen van voldoende groeiplaatsruimte is zeer belangrijk voor zowel bestaande als de nieuwe bomen. Als daarvoor ruimte gevonden moet worden in het wegprofiel dan vinden ze dat de parkeervakken smaller kunnen worden, met de breedte van maximaal 1,80 meter, dat is de minimale breedte van de zogenaamde Puccini methode. Het doel is om continuïteit in de boomstructuur te behouden, zodat de hele kade een consistente en representatieve uitstraling krijgt. Rens pleit namens ook de bewoners van watervak 4 voor het planten van grotere bomen in watervak 4 dan normaal, vooral op de oostkant van de kade waar veel hittestress is en al lange tijd geen bomen staan. Het heeft de voorkeur om te verplanten grote bomen zo mogelijk direct naar watervak 4 te verplanten, zodat ze direct opnieuw geplant kunnen worden en niet eerst naar de bomencamping hoeven.

Laetitia licht toe dat de bewoners het heel erg eens zijn geworden over het zwaarwegend advies. De bewoners pleiten voor het zoveel mogelijk binnen het watervlak verplaatsen van woonboten, ondanks mogelijke hinder zoals geluid en golfslag, en willen het dubbelleggen in watervak 3 in de praktijk testen. Onderschreven wordt dat de randvoorwaarden en uitgangspunten de basis vormen voor maatwerk per watervak om samen te komen tot een efficiënt en gedragen verplaatsingsplan. Voorgesteld wordt om 2 tijdelijke ligplaatsen in watervak 4 te realiseren.

Het belang om het vergunningenproces eenvoudiger te maken, wordt benadrukt om adreswijzigingen en problemen met parkeervergunningen te voorkomen en de tijdelijke nutsaansluitingen slim te regelen. Bewoners vinden het belangrijk het hele verplaatsingssproces binnen en buiten het watervak steeds zorgvuldig te evalueren.

Laetitia geeft aan dat bewoners fel tegen het hertoelaten van zwaardere vrachtwagens (30 ton) op de kade zijn, omdat dit volgens de stabiliteit van de oude kades onder druk zou zetten en de bomen schade zou berokkenen. Gepleit wordt voor het gebruik van kleinere, elektrische vrachtwagens en het betrekken van rondgaande logistieke concepten zoals hubs buiten de stad, om het verkeer te verduurzamen en risico's te voorkomen. Laetitia benadrukt dat bewoners en de gemeente hier samen scherp op moeten blijven toezien en blijven aandringen op maatregelen die het groen en de infrastructuur beschermen, omdat het behoud van de kades en bomen van grote waarde is voor de omgeving.

Ze vertrouwen erop dat hun zwaarwegend advies ter harte wordt genomen. Laetitia wil alle betrokken medewerkers van de gemeente ontzettend bedanken voor hun inzet en samenwerking, en hun flexibiliteit en betrokkenheid bij de grote veranderingen. In het bijzonder noemt ze Stephan Laaper, die samen met zijn team zeer hard heeft gewerkt om de haalbaarheid aan te tonen.

8 Conclusies, vervolg en afsluiting

Albèrt bedankt alle betrokkenen voor de samenwerking en het open debat. De officiële besluitvorming, onder leiding van Bart Ypma, is op 8 juli a.s. en na vanavond kunnen we daar met vertrouwen naar uitzien.

Wat betreft het vervolg is gesproken over het continueren van de klankbordgroep. Dat kan best een brede groep zijn, en op basis van een duidelijke agenda, en deelnemers die facultatief kunnen aansluiten op onderwerpen die hen specifiek aangaan.

Elkaar kennen kan de samenwerking enorm bevorderen en maakt het ook makkelijker om elkaar aan te spreken. Een kennismakingsbarbecue, bijvoorbeeld een winterbarbecue, wordt als goede suggestie genoemd om het onderlinge begrip en draagvlak te versterken. Het belang van goede communicatie en wederzijds begrip wordt benadrukt, zowel tussen bewoners als uitvoerders op de bouwplaats.

Een bewoner prijst de inzet van Laetitia en Rens en doet een appèl op de gemeente om een bijdrage te doen aan de kosten voor het vervangen van de gecrashte laptop van Rens.

Albèrt sluit de bijeenkomst af met de uitnodiging om nog even na te praten met een drankje. Iedereen wordt hartelijk bedankt voor alle waardevolle bijdragen en de prettige samenwerking. Zo dadelijk worden de pakketjes met Eberhardjes uitgedeeld door Ferdinand aan de leden van de klankbordgroep en het kernteam. Iedereen kan contact kan opnemen wanneer er vragen of aandachtspunten zijn.

INFORMATIE HANDOUT BEVINDINGEN

2e BEWONERSBIJEENKOMST HAALBAARHEIDSONDERZOEK DA COSTAKADE

2 juli 2025

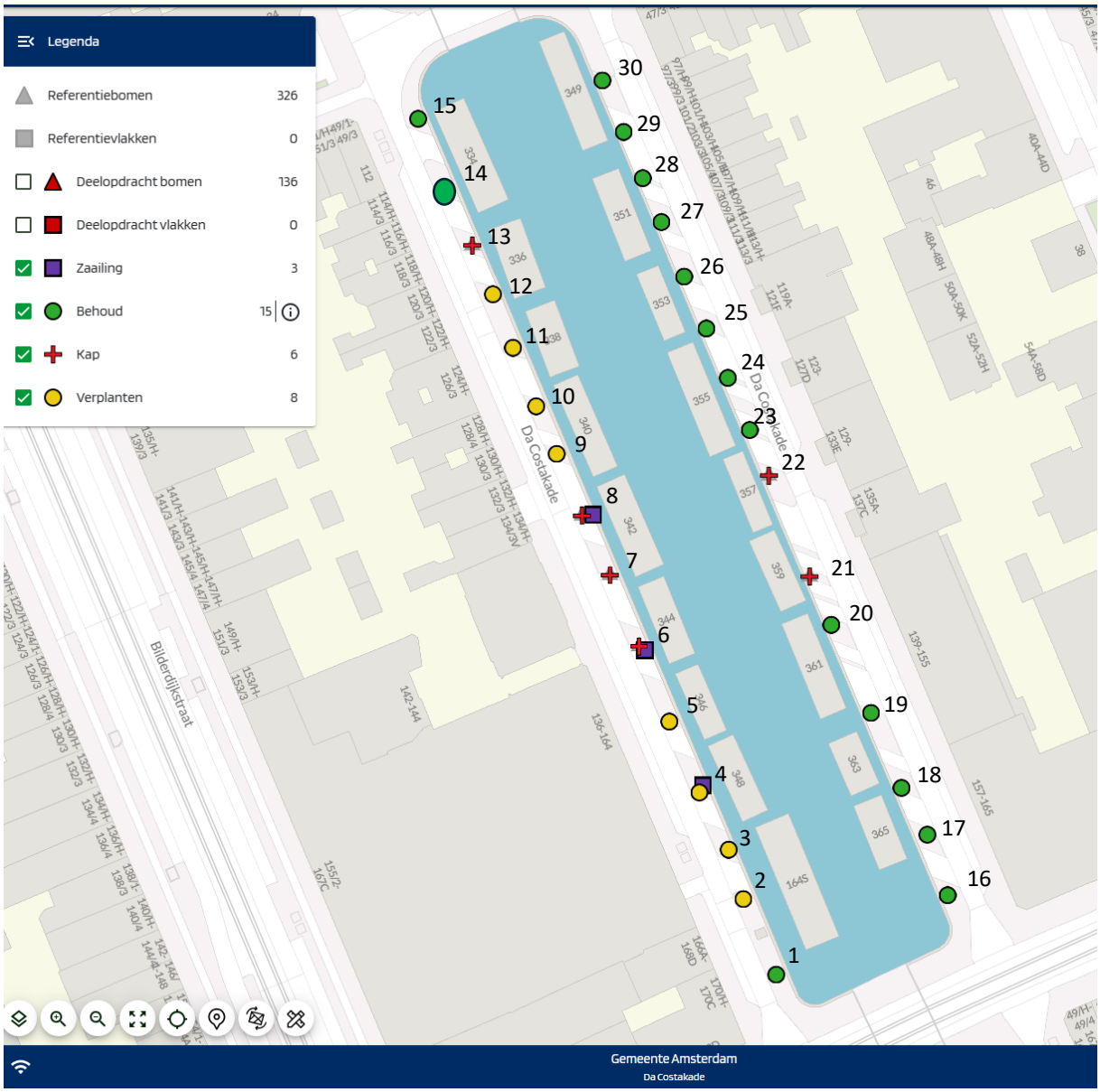
Inhoud:

1. Kaartjes en tabel boomonderzoek
2. Tabel implicaties straatinrichting vanwege boombehoud
3. Randvoorwaarden en uitgangspunten woonbootverplaatsingen
4. Zwaarwegend advies klankbordgroep bewoners Da Costakade

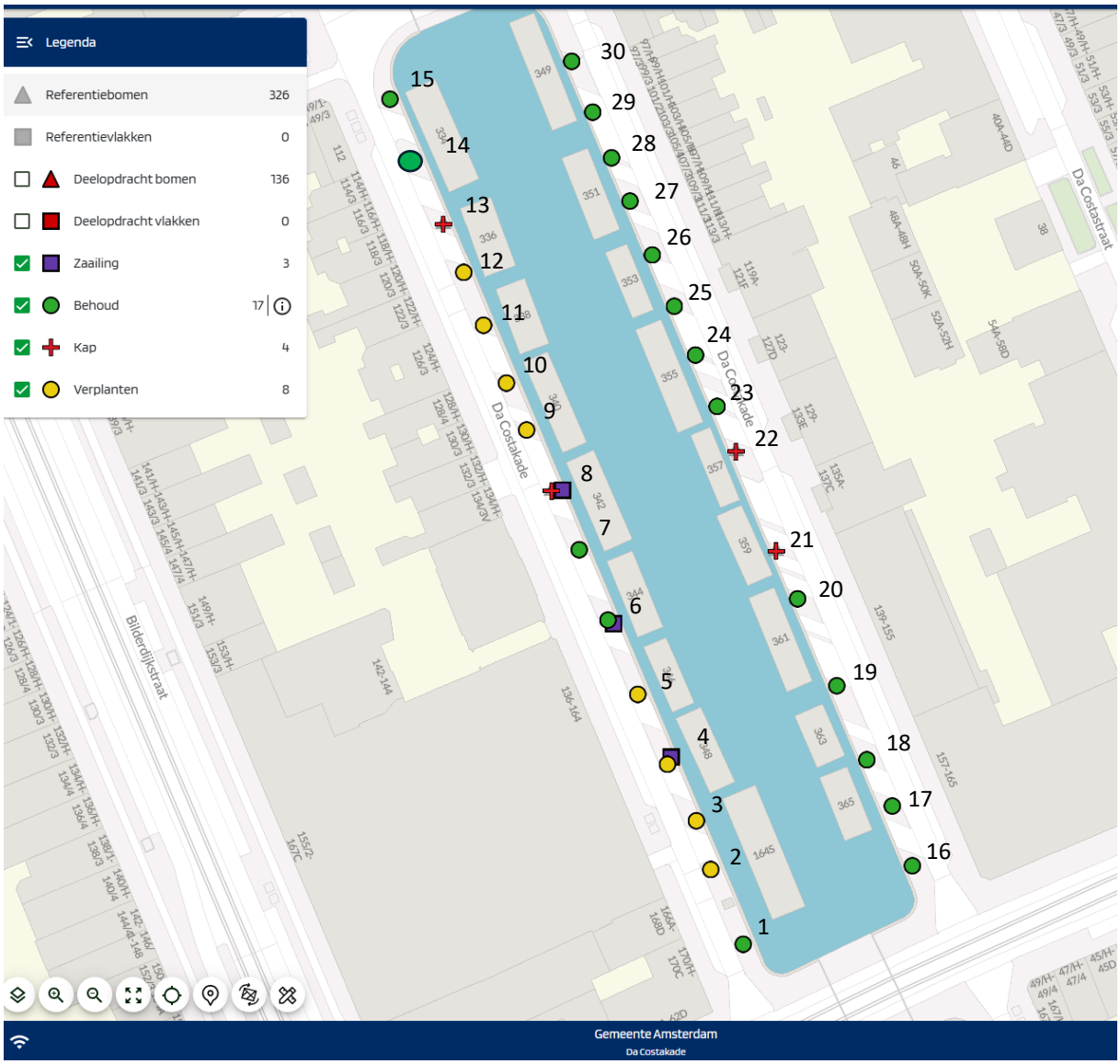

Foto Da Costakade watervak 3 met bomen en woonboten

Bijlage A: Overzichtstekening variant rechte kadelijn

Bijlage B: Overzichtstekening variant maximaal boombehoud

Bijlage C: Bomentabel met invloedmatrix

Boom Id	Veldwerk nr	Conditie	Diameterklasse	Toekomstverwachting	Boomtechnisch	Constructie A'dam	Constructie Kade 2020	Maaiveld	Rioolvervanging
5151999	15	Goed	50 tot 100 cm	>15 jaar	V	V	V	X	V
5152000	14	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA	NA
5152001	13	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	X	X	X	V
5152002	12	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152003	11	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152004	10	Goed	< 20 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152005	9	Goed	< 20 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152006	8	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	X	-	-	-	-
5152007	7	Voldoende	20 tot 30 cm	>15 jaar	V	X	V	X	V
5152008	6	Goed	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	X	V	X	V
5152009	5	Goed	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152010	3	Goed	< 20 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152011	2	Goed	< 20 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152012	16	Goed	30 tot 50 cm	5-15 jaar	V	V	V	X	-
5152013	17	Goed	30 tot 50 cm	5-15 jaar	V	V	V	X	-
5152014	18	Goed	30 tot 50 cm	5-15 jaar	V	V	V	X	-
5152015	19	Goed	30 tot 50 cm	5-15 jaar	V	V	V	X	-
5152016	20	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152017	21	Slecht	30 tot 50 cm	1-5 jaar	X	-	-	-	-
5152018	22	Slecht	30 tot 50 cm	1-5 jaar	X	-	-	-	-
5152019	23	Voldoende	20 tot 30 cm	>15 jaar	V	-	-	-	-
5152020	24	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152021	25	Goed	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	X	
5152022	26	Onvoldoende	30 tot 50 cm	5-15 jaar	V	V	V	X	-
5152023	27	Goed	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152024	28	Voldoende	30 tot 50 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152025	29	Goed	50 tot 100 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152026	30	Voldoende	50 tot 100 cm	>15 jaar	V	V	V	X	-
5152033	4	Goed	< 20 cm	>15 jaar	V	V	V	V	V
5152034	Zaailing		< 20 cm		V	X	X	X	-
5152035	Zaailing		< 20 cm		V	X	X	X	-
5159237	1	Goed	50 tot 100 cm	>15 jaar	V	V	V	X	V
Niet bekend	Zaailing		< 20 cm		V	X	X	X	-

Toelichting op bijlage C: Boom ID is het nummer wat de stad gebruikt voor haar assetbeheer.
Veldwerk nr. Is het nummer wat de boomexperts hebben gebruikt en wat overeenkomt met de nummers op het kaartje op bladzijde 2.
Boomtechnisch is het oordeel of een boom boomtechnisch, dus los van het voorgenomen project, te handhaven is.
Constructie A'dam toont de gevolgen van de voorgestelde rechte kademuur van Scenario 1.
Constructie Kade 2.020 laat de gevolgen van Scenario 2 zien.
Maaiveld is het bestaande voorlopig ontwerp voor de maaiveldinrichting.
Rioolvervanging laat zien dat de bomen aan de westzijde geen invloed ondergaan van een mogelijke rioolvervanging.

Maaiveld

Element	Aspect	Implicaties
Bomen	Onderlinge afstand	Huidig ritme bij niet verplantbare bomen. De verplantbare bomen indien nodig voor het maaiveld-ontwerp verplanten en optimaliseren groeiplaatsverbetering. Voorkeur om conditioneel slechte bomen nu te verwijderen en te vervangen.
	Afstand bomen vanaf de kade	Bij boombehoud zullen de bestaande verschillen in afstand tussen de bomen tot de kade tussen 0301 en 0302 gehandhaafd blijven, resulterend in afwijkende dwarsprofielen voor de betreffende kades
	Aantal	Hetzelfde als huidig aantal bomen
	Boomspiegels	Maatwerk bij bestaande bomen vanwege de grote kluit boomwortels. Er is minder ruimte voor auto-/fietsparkeren
Parkeerplekken	Verdeling	Mogelijk enkele plekken naar woningzijde Aantal huidig: 110 Aantal ontwerp: 79 Indicatief minder parkeerplaatsen tov het ontwerp bij boombehoud (alle bomen): ca. 9 in WV3
	Aantal	Minder plekken, effect parkeernorm te overleggen met Ruimteregie gemeente
Fietsparkeren	Positie en aantal	Restruimte tussen parkeervakken benutten, meer fietsparkeerplaatsen aan de kadezijde Aantal huidig: 200 Aantal ontwerp: 212 Indicatief meer fietsparkeerplaatsen tov het ontwerp bij boombehoud (alle bomen): ca. 15 - 25 Extra plekken bij woningcomplexen met hoge behoefte
Rijweg	Breedte en positie	Verschuiven richting de gevel ivm afstand te behouden bomen tot de kade
Voetpad	Breedte	Mogelijk versmalling tov de huidige situatie ivm afstand te behouden bomen tot de kade
Walkasten	Positie	Optimaliseren tov wortels te behouden bomen en tov aansluitingen boten
Afvalcontainers		Ongewijzigd
Bankjes		Ongewijzigd (in watervak 3 geen bankjes gepland)
Toegang tot woonboten		Optimaliseren met extra ruimte door restruimte parkeren Loopstrook langs kadezijde blijft
Verlichting		Nieuwe lichtmastberekening nodig ivm behoud bomen en een ander wegprofiel
Laadpalen		Ongewijzigd
Geveltuinen		Ongewijzigd
Trafo's		Wordt verplaatst met de traditionele oplossing. Afhankelijk van de uitkomst haalbaarheidsonderzoek kade2.020 wordt met Liander overlegd of verplaatsing nodig is.
Overige voorzieningen servicestrook		Ongewijzigd
Gehandicapten parkeerplaatsen		Ongewijzigd
Laad- en losplaatsen (met venstertijden)		Ongewijzigd (in watervak 3 geen laad- en losplekken)

Uitgangspunten en randvoorwaarden voor woonbootverplaatsingen Da Costakade

Samenvatting uitkomst klankbordgroep

2 juli 2025

Bevindingen haalbaarheidsonderzoek en participatie:

- Flexibiliteit uitvoeringsmethode Kade2.020 maakt verplaatsingen van woonboten binnen het watervak mogelijk, waardoor minder verplaatsingen naar buiten het watervak nodig zijn, wat belangrijk is voor woonbootbewoners en de gemeente.
- Bewoners willen vooral verplaatsingen minimaliseren om hun woonplek, sociale contacten, en spullen te beschermen, schade aan hun boot te voorkomen, logistieke rompslomp te beperken, en huisdieren en woon-werkverkeer niet te verstoren.
- De meeste bewoners geven de voorkeur aan binnen het watervak blijven, ook als dit dubbelliggen betekent en misschien minder uitzicht, meer geluidsoverlast en golfslag inhoudt. Ze vinden het belangrijker dat ze op vertrouwde plek kunnen blijven.
- Binnen het watervak blijven, is de voorkeur van bewoners omdat dit minder risico op schade geeft, bijvoorbeeld door ballastwerkzaamheden of het leeghalen van de boot.
- Door gefaseerd werken in kleinere werkvakken en maatwerk is het mogelijk meer rekening te houden met de wensen van de bewoners, en zijn minder risicovolle en dure verplaatsingen nodig.
- De gemeente bereidt in overleg met bewoners het verplaatsingsplan voor. Verplaatsingsplannen zijn maatwerk, afhankelijk van de specifieke situatie, soort woonboot, bewonerswensen en technische bijzonderheden.
- Bewoners zijn sceptisch over wissellocaties en loting vanwege onzekerheid en risico's op hinder en overlast.

Uitgangspunten:

- Voor een efficiënte uitvoering van kadevernieuwing wordt zoveel mogelijk in grote werkvakken gewerkt.
- We werken met een mix van oplossingen voor maximale flexibiliteit. Woonboten worden in overleg zowel binnen als buiten het watervak geplaatst, waarbij minimaal circa 25% van het watervak wordt vrijgemaakt en bij voorkeur 50%, met indien nodig het dubbelleggen van enkele woonboten.
- Woonboten worden alleen naar buiten het rak verplaatst als dit aansluit bij de wens van de betreffende eigenaar. Als er niet voldoende vrijwilligers zijn en dubbelleggen onvoldoende mogelijkheden biedt, worden de technisch gemakkelijk verplaatsbare woonboten uit het watervak verplaatst.
- Woonbootbewoners krijgen voorrang, boven woonboten die worden verhuurd via platforms zoals Airbnb. De gemeente zal de eigenaren, die boten verhuren, stimuleren het watervak te verlaten en gebruik te maken van een wissellocatie.
- Langere uitvoeringstijd wordt geaccepteerd omdat bewoners vrijwillig meewerken en logistieke overlast acceptabel wordt gevonden, mits goede communicatie en maatregelen.

Randvoorwaarden:

- Kade2.020 en de gemeente bepalen samen de verplaatsingsvolgorde en de plek van woonboten binnen het watervak, rekening houdend met fasering en technische mogelijkheden, mits zaken als adressen, post en nutsaansluitingen praktisch kunnen worden geregeld.
- Bewoners hechten veel belang aan heldere communicatie, een bereikbaar aanspreekpunt bij calamiteiten, een schadeprotocol, en een 24-uurs servicedienst voor problemen door werkzaamheden.
- Creatieve oplossingen, zoals noise-cancelling koptelefoons, tijdelijke werkplekken, een beschermende stootrand langs de boten, en een communicatieapp om hinder te beperken en snel te reageren op problemen, zijn van belang.

Aanbevelingen:

- Bewoners willen hun terrassen bij de woonboten behouden, zodat zowel bij verplaatsingen binnen het watervak als bij dubbelleggen, een terras in de zomer essentieel is vanwege de warmte op de boot. Het behouden van terrassen is niet altijd mogelijk, vooral bij dubbelleggen omdat de ruimte beperkt is en de benodigde werkruimte daarop kan belemmeren. Als het niet mogelijk is om de terrassen te behouden, wordt een tijdelijk terras op de kade in de zomer als een acceptabel alternatief beschouwd.
- Dubbelleggen naast een overlastgevende boot moet worden vermeden. De gemeente zal zich inspannen om een overlastgevende boot tijdelijk zo te verplaatsen dat het risico op hinder voor de omgeving wordt beperkt.
- De gemeente zal de mogelijkheden onderzoeken of de tijdelijke verplaatsingen binnen het watervak zonder vergunningen kan worden uitgevoerd.
- Woonbootbewoners, die binnen het watervak blijven liggen, willen dat adressen en brievenbussen worden behouden en dat nutsaansluitingen tijdelijk op naam van de gemeente kunnen worden gezet.

Participatie van bewoners in het haalbaarheidsonderzoek naar de kademuurvernieuwing door IPK Kade 2.020 op de Da Costakade (vak 3 + 30 m vak 2) met als doel: zoveel mogelijk boombehoud en zo min mogelijk woonbootverplaatsing.

2 juli 2025

Van bezwaarschriften tegen kapvergunningen naar zwaarwegend advies in studie naar kademuurvernieuwing door Kade 2.020

IEP

Het ritselt en ruist, suist

met draaien en zwaaien

duizenden zweven en vliegen

hemelbogen van knisperende overvloed

Na weken drogen dit zingend zaad

zweeft één in mijn hand

Iep geplant

gedicht door Seraphina Hassels (DCK-kadebewoonster, vak 4)

De in deze haalbaarheidsstudie participerende bewoners zijn al sinds 2018 betrokken bij de plannen tot kademuurvernieuwing van de Da Costakade (DCK). De onderlinge cohesie tussen deze buurtbewoners is groot. Zij zijn het die het reilen en zeilen op en langs hun kade uitmuntend kennen. Met ervaring, inzicht, betrokkenheid, deskundigheid, wensen en zorgen over de omgeving. Zij kunnen daarom uitstekend betrokken worden in co-creatie in projekten betreffende hun omgeving.

Het waren ook de bewoners die in 2017 alarm sloegen toen een acuut sinkhole ontstond onder een hijskraan! Dit na jarenlange verzakkingen van het wegdek en wateroverlast. Steeds weer na meldingen werd het wegdek opengelegd en vele vrachtwagens zand bijgestort. Een noodconstructie werd in 2018 geplaatst en de beweging gemonitord.In 2024 besloot de gemeente, zonder voorafgaand overleg met bewoners, bij vak 4 van de DCK de kademuurvernieuwing met Dura Vermeer te starten. Zeker niet omdat de kademuren daar het slechtst waren, maar omdat er de minste woonboten lagen en het een pilot met de omgeving moest worden als voorbeeld voor de rest van de DCK. Er volgde een kapvergunning voor de bomen (w.o. monumentale). Bewoners bestudeerden ondertussen de IPK-methoden, raadpleegden deskundigen en dienden bezwaarschriften in tegen de kapvergunning voor watervak 4. Niet lang erna volgde ook de kapvergunning voor watervak 3. Daartegen kwamen zeer veel buurtbewoners in opstand en dienden er 39 een bezwaarschrift in, stelden een petitie op, spraken in bij stadsdeel-, en raadscommissie, nodigden portefeuillehouder/bestuurder en wethouder uit, alsmede media. Op alle bomen hingen bewoners harten met ´red mij´. De schade

die de eerste woonboten bij verplaatsing hadden opgelopen baarden de bewoners ook ernstige zorgen.Diverse politieke partijen stelden (schriftelijke) vragen. De bewoners collecteerden onderling en riepen de hulp in van boomdeskundige op kademuren, Huib Sneep. Ook deden bewoners een WOO-verzoek naar de cruciale rapportage 'Memo rakverdeling IPK-DVI Da Costa', dd. 2 februari 2024, en de Onderbouwingsdocumenten van de IPK van eind 2023 waarin de mogelijkheid van IPK op de DCK werden beschreven. Daaruit bleek namelijk dat met name Kade 2.020 wel degelijk een optie kon zijn voor kademuurvernieuwing van de DCK. Dit i.t.t. wat de gemeente meende dat de IPK nog maar net uit hun pilotfase waren en nog niet opschaalbaar waren. Dura Vermeer was al gecontracteerd voor watervak 4 en de kapvergunning voor watervak 4 werd uitgevoerd na een door bewonersverloren hoorzitting en voorlopige voorziening. Het vertrouwen van de bewoners in de gemeente was ernstig geschonden.

Twee complexe hoorzittingen over die 39 bezwaarschriften tegen de kapvergunning voor vak 3 volgden en op de tweede hoorzitting kwam de gemeente tot nieuwe inzichten: zij kondigde het haalbaarheidsonderzoek door Kade 2.020 aan, Innovatief Partnerschap Kademuren (IPK), partner van de gemeente. De bewoners riepen de hulp in van een onafhankelijk boomdeskundige, die in het haalbaarheidsonderzoek samenwerkte met de boomdeskundigen van zowel Kade 2.020 als van de gemeente. In dit haalbaarheidsonderzoek participeren ook de bewoners met weloverwogen input, tijd, studie en leveren een zwaarwegend advies.

De participerende bewoners hopen dat de DCK kademuurvernieuwing een pilot kan zijn voor de rest van de DCK en voor vele andere kades die nog volgen zodat boombehoud en IPK bij elke kademuurvernieuwing aan de voorkant komen. En dat het vanzelfsprekend kan worden dat bomen zoveel mogelijk kunnen worden behouden en woonboten zoveel mogelijk binnen hun watervak rak kunnen blijven liggen. Met inzicht in hoe belangrijk het is om tot samenwerking te komen bij zulke grootschalige projecten met zoveel impact op de omgeving.

Samen met de gemeente en bewoners hebben we in de klankbordgroep gewerkt aan een gezamenlijk voorstel. De klankbordgroep staat achter de voorstellen in de adviesrapportage haalbaarheidsstudie met betrekking tot boombehoud, de implicaties voor destraatinrichting en de randvoorwaarden en uitgangspunten voor toekomstige woonbootverplaatsingen.

We hopen van harte dat Waternet en COK de kademuurlijn zoals voorgesteld ten gunste van boombehoud wordt voorgelegd en zij deze kunnen accepteren wat leidt tot meer boombehoud van de prachtige bomen met boomnummers 6 en 7. In dat geval kunnen we ons vinden in het toch helaas moeten kappen van de beschermwaardige boom met boomnummer 13 bij de noodconstructie bij de oergeul. Ook is er begrip voor de kap van de twee afstervende bomen aan de oostzijde, die om beheerstechnische redenen vervangen moeten worden. Voldoende groeiruimte voor de bestaande bomen en nieuwe bomen is nodig voor een goede groei. Het ontwerp van het straatprofiel moet daarvoor worden aangepast.

Het advies van de bewoners is om die groeiplaatsruimte te vinden in zowel wegdek-, als parkeerstrook-, als trottoirbreedte. En te kiezen voor een parkeervak met de breedte van maximaal 1.80 m. We vinden het belangrijk dat alle bomen van de gehele DCK zich tot volwaardige bomen ontwikkelen en het maaiveldprofiel daarop wordt aangepast zodat het maaiveldontwerp in alle vakken straks gelijk is en de bomen ondergronds de benodigde ruimte krijgen om tot volle wasdom te komen. Continuïteit langs de gehele kade is zeer wenselijk.

Graag zien we bij watervak 4 iets grotere bomen dan regulier de standaardmaat is teruggeplant, dus compensatiebomen, omwege de kaalslag die in dit watervak 4 heeft plaatsgevonden en de enorme hittestress die zich eraf speelt, m.n aan oostzijde 0402. Bij voorkeur komen er grote bomen terug van de bomencamping. Te verplanten bomen in vak 3 zouden ook naar vak 4

verplant kunnen worden om te voorkomen dat bomen van de DCK naar de bomencaming gaan. De boomdeskundigen geven immers aan: ‘hoe minder verplaatsen, hoe beter’.

De gezamenlijke uitwerking van de scenario’s was zeer waardevol en van belang om tot een gezamenlijk voorstel met randvoorwaarden en uitgangspunten te komen. De meeste woonbootbewoners blijven gedurende de werkzaamheden het liefst binnen het watervak, ondanks de hinder van geluid en golfslag. Door in kleinere werkvakken te werken en zo nodig boten dubbel te leggen, hoeven minder boten verplaatst te worden en kan worden uitgegaan van vrijwilligheid. Mochten er niet voldoende vrijwilligers zijn en dubbelliggen biedt onvoldoende mogelijkheden biedt, dan kunnen we ons voorstellen dat dan gekeken wordt naar de makkelijk verplaatsbare woonboten. Dit heeft niet de voorkeur. Incidenteel dubbel liggen, zouden we in watervak 3 al in de praktijk kunnen testen, zodat de ervaringen kunnen worden meegenomen voor de volgende watervakken. De uitgewerkte randvoorwaarden en uitgangspunten zijn straks de basis voor maatwerk per watervak rekening houdend met alle belangen in samenwerking te komen tot een efficiënt en gedragen verplaatsingsplan.

Een aandachtspunt vormen de boten die worden verhuurd, bijvoorbeeld voor Airbnb. De gemeente kan zorgen voor bewustwording bij de eigenaren over de hinder van de werkzaamheden om gedoe tijdens uitvoering vanwege klachten huurders te voorkomen en hen vooraf tot verplaatsingen op vrijwillige basis te bewegen.

We zouden als bewoners zouden graag zien dat voor de verplaatsingen binnen het watervak gezien de korte duur, geen vergunningen nodig zijn gezien de tijdelijkheid, dat de adressen niet wijzigen, er geen problemen met parkeervergunningen ontstaan en dat de (tijdelijke) nutsvoorzieningen slim worden geregeld.

Het is gewenst om de randvoorwaarden en uitgangspunten en het hierop gebaseerde verplaatsingsplan en de mate van hinder een aantal maanden na de start van de werkzaamheden te evalueren en zo nodig bij te sturen voor het vervolg.

We stellen voor ook twee tijdelijke ligplaatsen in watervak 4 te creëren, in principe is hier namelijk de ruimte en de goodwill van de bewoners voor.

Tot slot

We zijn als bewoners blij met onze participatie in het haalbaarheidsonderzoek en met de samenwerking met alle partijen daarin, om het geheel naar een wederzijds gedragen planplan te tillen. Onze strijd is van betekenis geweest voor de Da Costakade en misschien wel voor de rest van de stad. Wij waarderen de betrokkenheid bij het haalbaarheidsonderzoek, de co-creatie in de tot standkoming van uitgangspunten en randvoorwaarden. Alsmede de wending die het resultaat geeft in de zin van zoveel mogelijk boombehoud en zo min mogelijk woonbootverplaatsing naar wissellokaties elders. We zijn blij onze adviezen te hebben kunnen delen en dat ons advies als zwaarwegend wordt meegewogen. Dit geeft vertrouwen

We vertrouwen erop en hopen van harte dat onze zwaarwegende adviezen ter harte worden genomen. Alle betrokken ambtenaren en bestuurders willen we bedanken.

Laetitia Kingsford (laetitia@soverin.net) & Rens den Hollander (renss@xs4all.nl)

& vele andere bewoners van de Da Costakade Amsterdam Oud-West.